

JÖVŐ

FÜGGETLEN DEMOKRATA NAPILAP

Flófizetés 1 óra 4500 lei.
Szindikátusi tagoknak 3500 lei
Vállalatoknak évi 120.000 lei.

Felelős szerkesztő:
PALASTI JÓZSEF

Szerkesztőség 20-76
és kiadóhivatal
nyomda 20-77
Telefon:

A nagyhatalmak közös irányítás alá vennék az olasz gyarmatokat

A szovjet rádió szembe száll a párisi értekezlet rosszhiszemű magyarázóival

Az UNO-ra szállna az olasz gyarmatok végleges gyámsága

PARIS. Az angol rádió hírszolgálatja jelenti kedd délelőtt, hogy a négy külügyminiszter tegnap délután többórás tanácskozásra ült össze. Az ülés nem volt formális jellegű. Közleményt nem adtak ki. Jólétesült sajtóköri körök úgy tudják, hogy ismét az olasz gyarmatok és Trieszt hovatartozásának ügyével foglalkoztak. Megegyezés nem történt.

Holnap, szerdán formális ülést hívtak össze és — hír szerint — megkezdik a német kérdéskomplexum tanulmányozását.

Diplomáciai tudósítók szerint Byrnes új tervezetét készítette az olasz gyarmatok ügyében s eszerint Olaszország lemondaná gyarmatairól, amelyeknek ügyvitelét a jövő évig a nagyhatalmak közösen irányítanák s ha nem történik egyéb fordulat az ügyben, ezután az UNO gyámsága alá kerülnek ezek a gyarmatok. Bevin állítólag jobban szeretné, ha Olaszország haladéktalanul lemondana gyarmatairól és ezeknek gyámsága azonnal az UNO-ra szállna. Bevin — állítólag — hangsúlyozza, hogy az olasz gyarmatoknak megígérték: soha többé nem kerülnek olasz fennhatóság alá.

Ani az olasz jóvátételt illeti, a Reuter úgy értesült, hogy a külügyminiszterek megbízzák a helyettes külügyminisztereket, készítsenek tervet: milyen forrásokból lehet előteremteni a 25 millió fontos jóvátételi összeget.

Byrnes bejelentette, hogy utasította a németországi Ellenőrző Bizottságban résztvevő USA-küldöttest: tegyen lépéseket a négy nagyhatalom közös bizottságának megszervezésére, amely a németországi lefegyverzést és tisztogatást tanulmányozza. Az angol rádió hírszolgálatja szerint a terv helyesléssel találkozott Párisban.

MOSZKVA. A szovjet rádió hirmagyarázója: Boris Isakov foglalkozik a párisi értekezlettel és megállapítja: a hazug és rosszhiszemű híresztelések ellenére is úgy látszik, hogy a párisi tanácskozások bizonyos haladást mutatnak. Mindenesetre, meghírsült az a kísérlet, hogy a Szovjetunióval egyoldalu határozatokat fogadtassanak el, mint például az a terv, hogy a békekonferenciát június tizenötödikére tűzzék ki, függetlenül a Párisban elért eredményektől. A külügyminiszeri értekezletnek csak akkor lehet sikere, ha valóban az együttműködés szelleme érvényesül, s ha figyelembe veszik valamennyi hatalom érdekeit.

Molotov és Visinszky is résztvettek a párisi győzelmi ünnepségen

PARIS. Molotov és Visinszky résztvettek a győzelmi ünnep alkalmával rendezett nagyszabású katonai felvonuláson. Megjelent Byrnes és Bevin is, valamint a diplomáciai testület valamennyi vezetőszemélyisége.

A Szovjetunió nagyban készülődik az aratásra

MOSZKVA. A Pravda a Szovjetunió terméskilátásaival foglalkozik és megállapítja, hogy a megfeszített munka és szorgalom eredményeképpen jó termés hozam ígérkezik. A Szovjetunió legnagyobb megőrzendő feladata most az aratás és a behordás gyors és rendszeres megszervezése, a szükséges mezőgazdasági gépek állandó karbantartása és a szükséges alkatrészek, valamint javítási munkálatok tökéletes pótlása és elvégzése. A Szovjetunió népe és az egész belső szervezete most a nagy feladat megoldásán dolgozik.

Az angol munkáspárt tagjai a Szovjetunió mellett

Lasky tanár élesen bírálta Bevin párisi magatartását

LONDON. Lasky tanár, a Munkáspárt végrehajtóbizottságának elnöke Cardiffben beszédet mondott, amelyben elsősorban az atombomba-üggyel foglalkozott. Mivel az USA — mondotta — nem bocsátotta az atombomba titkát az Egyesült Nemzetek szervezetének rendelkezésére, kapcsolatai Angliával és a többi hatalmakkal rosszabbodtak.

Élesen bírálta Bevin, aki olyan bánásmódot mondott szembe Molotovval és Visinszkyvel.

A Munkáspárt tisztában van azzal milyen óriási fontosságú a Szovjetunióval való együttműködés és — mondotta Lasky tanár — ha választani kellene Angliának a Szovjetunió és az Egyesült Államok között, akkor a Munkáspárt minden egyes tagja a Szovjetunió mellett döntene!

Ujabb szakadás készül Maniu pártjában

A párttagok egy része meglepetéssel fogadta az Antonescu-perben elhangzott vallomásokot

PARIS. A francia hírgyűnösök jelentik, hogy a Maniu-féle nemzeti párttagok többségét személyisége kilépni készül a „történelmi” pártból.

Ennek oka, hogy a párt tagjai a legnagyobb meglepetéssel fogadták az Antonescu-per fő tárgyalásán napfényre került részleteket s a nemzeti pa-

rtizpárt számos vezető személyisége bebizonyítani kívánja, hogy nem értett és nem ért egyet Maniu „politikaiával”

azzal a politikával, amely teljes egyetértésben működhetett az országot romlásba döntő antonescu diktatúrával.

Akik még nem kerütek ek a vádlottak padjára

BUKAREST. A román rádiószolgálat magyarul adása foglalkozik az Antonescu-per jelentőségével és megállapítja, hogy a közvélemény, pártállásra való tekintet nélkül feszült érdeklődéssel kíséri figyelemmel ennek a bűnpernek menetét. Egyesek úgy vélik, hogy ez a per sem más, mint az előző háborús bűnper volt. De meg kell állapítanunk, hogy ez a per sokkal nagyobb jelentőségű, sokkal súlyosabb, fontosága sokkal nagyobb, mint az eddigi népbírósági tárgyalások. Ez a per leleplezi a borzalmakat, leleplezi mindazokat a gazságokat, amelyeket a némbérenc kormányzat parancsára, irányításával és támogatásával követtek el, ez a per rávilágít arra, hogyan adták el az országot, bemutatja azokat az embereket, akik élet és halál urai voltak ebben az országban és most gyáván meglapulva igyekeznek mentesíteni magukat. Ez a per történelmi eseményekről rántja le a leplet: igaz, mivel ebben mutatja be az önkényuralom, a hazaféltetés és lelkiismeretlen diktatúra hűnét. Ez a per szörnyű bünsorozatot tár fel, mert itt nem bűnről, hanem hűnhalmazról, nem bizonyos elkövetett cselekményről van szó, hanem magáról a bűnről, ami a bajok forrása, a szenvedések előidézője, a gaztettek melegágya volt. S végül: ez a per ismét elénk tárja azt a parancsoló követelményt, hogy kíméletlenül harcoljunk kell a fasizmus maradványainak kiirtásáért s mindent el kell követnünk — ha biztosítani akarjuk a szabad, boldogabb jövőt, — annak érdekében, hogy ne ismétlődhessenek meg, még a kísérlet sem annak, amit ezek a vádlottak elkövettek.

Külön tanulsággal kell szolgálnok azoknak a kuliszatitkoknak, amelyek re most derült fény, elsősorban Gheorghie és Dinu Bratianu, valamint Maniu Iuliu kihallgatása során. A két „történelmi” párt vezetői részéről elhangzott vallomás valóban vallomás volt. Jellegzetes tényeket állapíthatunk meg ezekből a tanúságtételekből. Nevezetesen, először azt, hogy „szakértő”-személyzetet bocsájítottak az önkényuralmi kormányzat rendelkezésére. Ez a „szakértő”- együttes híven szolgálta a diktatórikus kormányt és teljesítette parancsait. Másodsorban megállapíthatjuk, hogy a két pártához tartozó pénzügyi érdekeltségek a hitel elosztás és az ország gazdasági életének egy fontos tényezői, a bankok, elsősorban pedig a Bratianu Dinu érdekeltségéhez tartozó bankok képezték a borzalmas, értelmetlen, aljas és az ország minden érdekét legázoló háború gazdasági alapjait. Harmadsorban megállapítható, hogy a két „történelmi” párt állandó szoros összeköttetésben állottak a diktatúra kormányával és együtt működtek bel- és külpolitikai, valamint gazdasági ügyekben.

A két „történelmi” vezér egymásnak ellentmondó vallomásban igyekezett „igazolni” magatartását és szerepét. A liberális bankok szerepét illetően Bratianu például kijelentette, hogy „diktatórikus kormány alatt a kormány határoz és a polgárok kötelesek teljesíteni az utasításokat...” Maniu is hasonlóan beszélt a nép bírái előtt: „adott körülmények között senkinek sincs jogában nehézségeket gördíteni az állam vezetőinek útjába...” Megállapítható tehát, hogy a két „történelmi” párt nem teljesített németellenes szerepet, nem foglalt állást az idegen hódítókkal szemben és nem fejtett ki ellentállást az ország szerencsétlenségét okozó „politikával” szemben.

A vádbeszédek kellő megvilágításba helyezik a román történelem gyászos főszereplőit.

Ma délután komoly edző-mérkőzéssel készül az aradi válogatott csapat a fővárosi városközi futballtornára

Ma, kedden délután fél 6 órakor Gloria pályán komoly triálmérkőzést játszik a két legjobb aradi válogatott együttes egymás ellen és a mérkőzés után állítják össze azt az aradi válogatott csapatot, amely szombat-vasárnapi Arad-Temesvár-Kolozsvár-Bukarest városok közötti labdarugótornán az aradi színeket képviselni fogja.

A válogatott csapat és három tartalékja a szövetségi vezetők kíséretében szombaton reggel repülőgéppel utazik a fővárosba, ahol délután Kolozsvár legjobbjával mérkőzést játszik, azt megelőzően pedig Temesvár és Bukarest válogatottjai csapatát össze. A szombati mérkőzések győztesei és vesztesei vasárnap egymás ellen játszanak és döntik el az első, illetve helyezések kérdését.

ERDÉLY-LEGJOBB BIRKOZÓVERSENYEK RÉSZT A VASÁRNAPI ARADI BIRKOZÓVERSENYEN

Vasárnap az utóbbi évek legnagyobb szabású birkozó viadala kerül lebonyolításra Aradon, a helyi birkozódíszfikt rendezésében. A versenyre meghívták Temesvár, Beszecs, Lugos, Nagyvárad, Kolozsvár, Nagybánya és Bukarest birkozó elődjait és eddig Resien és Nagyvárad már be is jelentette részvételét a versenyen. Az aradiak is komolyan készülnek a nagy összejövetelre, amely előreláthatólag a népi birkozóviadalt köröret fogja ismét visszavárni.

CSÜTÖRTÖKÖN ÉS VASÁRNAPI IS JÁTSZANAK BAJNOKI MÉRKŐZÉST ARADON

A kerületi elsőosztályú bajnokságban még hátralévő három mérkőzésből (ITA-ATE, AMEFA-Tricolor és CFR-Banatul) egyet: a Tricolor-AMEFA mérkőzést csütörtök délután 6 órakor, egy másikat pedig: a CFR-Banatul mérkőzést vasárnap délelőtt fél 11 órakor játszik le a csapatok a Gloria pályán.

A Fortuna sportegyesület rendkívüli gyűlése. A Fortuna sportegyesület vasárnap, május 19-én d. e. 10 órai kezdettel rendkívüli gyűlést tart, amelyre a tagok pontos megjelenését kéri a vezetőség.

ORBÁN GYULA AZ OSP ELNÖKE CSÜTÖRTÖKÖN ARADRA, PÉNTEKEN TEMESVÁRRA ERKEZIK

BUKAREST. Az OSP törvény végrehajtási utasítása és a szervezeti szabály megjelent a Hivatalos Lapban. Most kerül sor a tartományi és megyei Népi Sportszervezetek átszervezésére és új vezetőségek megválasztására. Orbán Gyula az OSP elnöke személyesen jelenik meg az erdélyi és bánáti városokban. Utirendje a következő: Hétfőn utazik Brassóba, kedden Nagyszebenbe, szerdán Déván, csütörtökön Aradon, pénteken és szombaton Temesváron dolgozik. Május 20-án Nagyváradon, utána másnap Kolozsváron és végül Mărosvásárhelyen fejezi be átszervező körútját a népi sportszervezet elnöke.

Royal Mozi
Telefon 19-33
Előadások 3, 5, 7 és 9-kor a kertben
Vasárnap 11.30-kor matiné
Ma, HUNYADI SÁNDOR nagysikerű regénye, FÉNYES SZABOLCS zenéjével
HAVASI NAPSÜTÉS
Tolnay Klári, Mály Gerő, Turay Ida, Csontos Gyula, Makay Marsit alakításával.

Napi 2500 lejes kantinehozzájárulást kapnak a dolgozók — ahol nincs étkezdé

Január 1-ig visszamenőleg kell kifizetni a hozzájárulási összeget

A Romániai Munkaadók Szövetsége a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértően elhatározta, hogy a kollektív szerződések 72-ik szakaszát érvénybehelyezik. A megállapodás olyan vállalatokra vonatkozik, amelyek kantineval nem rendelkeznek. Egy ebéd árát 3000 lej-

ben szabták meg, amelyből az alkalmazottnak 500 lejt kell viselnie, míg a napi 2500 lejes különbözetet a vállalat 1946 január 1-től visszamenőlegesen hatállyal téríti alkalmazottainak. Ez a térítési kötelezettség kizárólag munkanapokra vonatkozik.

Az MNSz. választási alapjának támogatása a romániai magyarság egyik legfontosabb kötelessége

Mint ismeretes, a Magyar Népi Szövetség felhívást intézett Erdély magyar ságához, amelyben egy választási és általános költségfedezési alap létesítésének szükségességét hangsúlyozta. Köztudomású, hogy a Magyar Népi Szövetség amely a romániai magyarság sérelmeinek orvoslásáért küzd, széleskörű szervezeti kerettel rendelkezik és az országos jelentőségű kérdések arányában anyagi terhei is fokozatosan növekednek. Ezek fedezésére feltétlenül szükséges az összmagyarság hozzájárulása anyagi képességei arányában, a szokványos tagdíjakon túlmenően.

Az MNSz. felhívása általános visszhangra talált a magyarság körében. Tömegesen érkeztek és érkeznek ma is kisebb, nagyobb pénzbeli hozzájárulások az alap megteremtéséhez. Az adományozások között is, külön meg kell emlékeznünk két összegről, amelyek kedvező fényt vetnek arra az áldozatkész szellemre, amely a magyarság sorában megnyilatkozik.

Az MNSz. kolozsvári központjához e hó másodikán 400.000 lei érkezett be a választási alapra, május negyedikén pedig egymillió lejes összeget adományoztak a központ szükségleteinek a fedezésére. Mindkét adomány N. N. megjelöléssel névtelenül érkezett. Az MNSz. központi vezetősége köszönettel nyugtázza ezeket az adományokat, amelyek jelentős lépéssel viszik tovább a romániai magyarság egyenlő jogúért és a demokráciáért folytatott harc ügyét.

Csak mezőgazdasági ingatlan alapjait szolgáló városi házakat lehet kisajátítani

A városi embert nem nagyon érdekelte idáig a demokrácia legnagyobb vívmánya, a földreform. Távol állott tőle, nem ismerte fel társadalmi fontosságát, sem pedig az alkalmazása körül felmerült nehézségeket. De a városi embert is érlelte kezdte a földreform, amikor a közelmúltban a városi földosztó bizottság városi belterületen lévő lakóházak kisajátítását határozta el.

A földreformtörvény szerint: „A földbirtokrendezés országunkban nemzeti, gazdasági és társadalmi szükségesség és célja: a 8-9 holdnál kisebb parasztgazdaságok területének növelése, a földtelen mezőgazdasági munkásság számára egyéni parasztgazdaságok létesítése, a városok ellátásának megkönnyítése avval, hogy környékükön kertészetet létesítsenek, végül a mezőgazdaság színvonalának emelését célzó mintagazdaságok és mezőgazdasági iskolák alapítása.”

Hogy valamely ingatlan kisajátítandó-e, azt meghatározza a birtokolt ingatlan nagysága, a megművelés módja és a birtokos múltbeli politikai magatartása. Mezőgazdasági megművelésre alkalmas területeken kívül kisajátítás alá kerülnek az ingatlanon található felépítmények (ház, őr, istálló, magtár, kolna stb.) valamint a föld megműveléséhez szükséges őr és holt leltár (állatállomány, felszerelés, oke, borona, raktár, stb.)

Már a fenti felsorolásból kitűnik, hogy csak mezőgazdasági termelésre alkalmas területek sajátíthatók ki.

A törvény végrehajtásának III. szakasza meghatározza az ellenszeggel együttműködők kisajátítását (SS, német népcsoportbeli ság, hitlerista propaganda) és a követ-

kezőket írja elő: „Mindezeknek mezőgazdasági javai az összes gazdasági berendezésekkel, élő és holt leltárral együtt, mind a falvakon, mind a városokban, az állam tulajdonába mennek át.”

Ugyancsak foglalkozik e kérdéssel a földreformrendezési központi bizottság 1945 nov. 10-én kiadott rendelete. A nemet nemzetiségű román állampolgárok kisajátítandó területeihez tartoznak azok az épületek, melyek ezen területek megművelése és kihasználására szolgáltak, valamint a falusi jellegű javak.

A fenti bizottság 1946 II. 28-án kiadott rendelete újból tisztázza a 3. szakasz a) pontja alapján kisajátítható javakat.

„A kisajátítandó javakhoz tartoznak a falusi épületek, tanyák s minden olyan melléképület, mely a kisajátított területet szolgálja, még ha városok területén fekszik is.”

A legutolsó ilyen tárgyú rendelet is (1946 III. 28), mely a német tulajdonban lévő földek kisajátításával rendelkezik, mindenütt csak földekről és mezőgazdasági tulajdonokról tesz említést. Mindeme rendeletekből világosan kitűnik, hogy csak mezőgazdasági jellegű ingatlanok sajátíthatók ki.

Városi ingatlan csak akkor sajátítható ki, a felsorolt rendeletek szerint, ha az valamely már előzőleg kisajátított föld megművelésének bázisul szolgál.

Tehát lakóház kisajátítása semmiféle jelenben érvényes törvény alapján nem lehetséges és ha mégis megtörtént, törvénytelen. Amíg erre törvény nem jön létre, senki lakóházától földreform címén meg nem fosztható.

Ilyen törvényt pedig a kormány nem szándékszik kiadni. Ezt bizonyítja az a tavalyi határozott éafolat, amellyel a kormány szembeszállt a reakciós és zavartkeltő elemektől a köztudatba dobott rémhírrel, hogy városi kisajátítás készül.

Ha egyes bizottságok mégis városi lakóházakat sajátítanak ki, esse lekedetük önkényes, törvénytelen és csak félrevezetésre és zavartkeltésre alkalmas és a demokráciát kompromittálja. Szükséges volna, hogy a járási bizottság és a megyei földosztást felülvizsgáló bizottság rendelkezést adjon ki, hogy szüntesenek be mindeneműi törvénytelen városi ingatlan kisajátítást.

Dr. Ráduly István.

Sárosi Mici bemutatkozása

A színház magyar együttese kétszégletű, nyert Sárosi Mici szubrett személyével, aki ezt bebizonyította szombati bemutatkozásával. Kedves egyéniség, aki otthonosan mozog a színpadon és rátermettségével kiaknázza a szerep lehetőségeit. Frissességgel és elevenességgel tölti be a színpadot, táncművészetével és énekszámaival előadókészségével fedi szerepkörét. A közönség térszettel fogadta bemutatkozását és sokat tapsolt játékának, amely kétszégletlenül rokonszenvvel találkozott.

A TAVASZI ÉS NYÁRI ELŐSZEZŐNK TÖBB ÉRDEKES SZINHÁZI ESEMÉNYE LESZ

Az érdeklődés előterében áll Bársony Rózi és Dénes Oszkár vendégjátéka. A világot járt két magyar művész a bukaresti Savoy-színház együttesével jön május 20. és 21-én Aradra, ahol mindkét estén „Abrahám Pál „Bál a Savoyban” című operettjében lépnek fel. Mint ismeretes, Bársony Rózi és Dénes Oszkár a román színházban románul játszó szerepüket. Junius elsőjén Tanit Cucca vendégszerepel egy bukaresti társulattal a „Nők és bohócok” című nagysikerű vígjátékban. Junius 13-án Musatescu színműve a „Madonna” kerül színre a bukaresti Teatrul Comunal vendégjátéka során. A főváros népszerű komikusa, Strau 18. és 19-én lép fel revütársulával. A magyar közönség bizonyára örömmel veszi tudomásul, hogy a hó végén három napos vendégjátékra Aradra jön társulával Salamon Béla, a kitűnő budapesti komikus, a magyar színpadok koronázatlan nevével fejedelme.

Előadások 3, fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor
Vasár- és ünnepnap 10 és 11.30 matiné
Ma premier. Nagysikerű magyar vígjáték

LOVAGIAS ÜGY
Főszerepben: Perczel-Zita, Rádai Imre Kabos, Mály, Gózon, Pótműsor: A győzelmi parádé. Színes film

ARO Telefon 24-45
Ma 3, 5, és 7 órakor
Megérdemelt sikerrel fut

A halálos tavasz
Következő műsor. Stefan Zweig világ-hírű regénye

A m o k

Forum Mozi
Telefon 20-10.

Előadások 3, 5, 7 és 9-kor
Vas. és ünnepnap d. e. 11.30-kor
Minden idők legnagyobb filmje

A hét tenger ördöge
Errol Flynn, Brenda Marschall, Claude Rains

Savoy Ma: A hegyek lázadása a legkalandosabb cow-boy film John Wayne, Claire Trevor

Vádat emelt Románia népe...

Az emberi érzés leghitványabb megcsufolói: Antonescu és társai

— mondotta a közvádó a perbeszédnek során

Maniu kihallgatása után kézsorítással bucsuzott az Antonescu-per vádlottaitól. — A Dunába akarták süllyeszteni a Banca Nationa aranykészletét a németlakajok

A német-fasiszta szolgálatban álló Antonescu-diktatura főbűnöseinek tárgyalásán nagy érdeklődés előzte meg a történelmi reakció két vezetőjének Bratianu Dinunak és Maniunak a kihallgatását. Bratianu Dinu kihallgatására a tárgyalás negyedik napján került a sor. A Bratianu dinasztia feje, előrehaladott korára való tekintettel, tilve tette meg tanuvallomását.

A Bratianu párt vezére elismerte, hogy Antonescu meglátogatta. „de már akkor, amikor átvette az állam vezetését”. Egyébként nem tagadja, hogy „jó barátja volt Antonescunak”, akit a képviselőházban védelmébe vett.

Ki volt a legalkalmasabb?

— „Azért ajánlottam kormányalakításra — mondja — mert úgy találtam, hogy abban a pillanatban ő volt a legalkalmasabb az ország vezetésére”.

Bratianu Dinu kijelentését nagy derűvel fogadja a tárgyaló terem közönsége. A liberális nagytöke hatalmas a továbbiakban elmondja, hogy a lázadás után is azon a véleményen volt, hogy a kormány élén továbbra is Antonescu maradjon.

Mihai Antonescu mekérdezi a tanútól: „Hogy vajon 1940 és 1944 között kifejtett e ellenzéki tevékenységet a kormány ellen, mire Bratianu Dinu így válaszol: „Háborus időben tiltakozhatott e valaki a háború és a diktatura ellen?”.

„Antonescu Mihai vádlott szemébe mondja a tanúnak, hogy a liberális nagytöke pénzintézetei igenis támogatták a kormányt politikájában nagy a belső teremtés, mint a háborus erőfeszítések terén.”

Bratianu Dinu erre kijelenti, hogy diktatúrában a pénzintézetek kénytelenek voltak támogatni a kormány politikáját. A bankokat kényserítették, hogy jegyezzenek kölcsönt és erre jegyeztek is.”

A német tőke beszélgése

Seracu főügyész: „Mit gondol a tanu, Antonescu gazdasági politikája elősegítette e a német tőke beszélgését a román ipari és pénzügyi életben?”

Bratianu Dinu: „Antonescu nem tehetett mást, mert az országot elfoglalták. Hibát követett el akkor, amikor nem tekintette az országot elfoglalt országnak”.

Romniceanu Mihail államminiszter, a Bratianu-párt képviselője a kormányban, tesz ezután tanuvallomást. Romniceanu a Banca Nationala kormányzója volt Antonescu idején. A védelem tanúja, Antonescu Ioan és Mihai a Banca Nationala külföldre menekítésével kapcsolatban azt akarják bizonyítani, hogy ezt a tervet maga a Nemzeti Bank vetette fel és nem a kormány. Romniceanu ezzel szemben elmondja, hogy a konkrét javaslatokat ebben az ügyben a kormány tette. Három lehetőség merült fel: 1. Helyben maradni, 2. Svájcba menni és 3. Törökországba menekülni. Mindkét utóbbi terv azonban megvalósíthatatlannak bizonyult.

Stoican ügyész: „A vizsgálat során megállapítás nyer, hogy az a terv is felmerült, hogy a Banca Nationala aranykészletét a Dunába süllyesszék.”

Mit tud erről a tanu? Romniceanu: „Otulescu és Angelescu Maniu: „Nem akartam nehézségeket okozni...”

Maniu tanukénti kihallgatását nagy érdeklődés előzte meg. Maniut Antonescu Mihai idézte be tanúnak. Az Antonescu-kormány megalakításának körülményeiről Maniu elmondta, hogy megállapodott Dinu Bratianuval abban, hogy Antonescuvval közösen alakítsák a kormányt.

Antonescunak szakembereket bocsátott rendelkezésére, akik több minisztériumban mint főtitkok foglaltak helyet. Ezenkívül az Antonescu-diktatura idején a nemzeti parasztpárt több tagja tisztségeket vállalt a helyi közigazgatásokban.

Ügyész: Ezek szerint rendszeresen támogatja az Antonescu-rendszert? Maniu: Nem óhajtottam támogatni az Antonescu-kormányt, de a helyzet olyan volt, hogy nehézségeket nem akartam az útjába gördíteni.

Antonescu Mihai: Tudott e a tanu arról, hogy háború készül a Szovjetunió ellen és tud-e arról, hogy közvetlenül a háború előtt új kormány létesítése került szóba, amelyben Mihai-nak lett volna a helyettes miniszterelnök? Maniu mindent tagadja. Utóbbi elmondásába keveredik és beismeri, hogy szó volt Mihai-nak a kormányba való belépéséről. Azt is beismeri,

voltt bankkormányzóként hallottam erről, de részletekről nem tudok.

A tanu ezután elsorolja mindazokat a bankokat és vállalatokat, amelyekbe német tőke hatolt.

„... hogy eleinte teljes mértékben jóvá hagyta Antonescu politikáját és kormányzati ténykedéseit.”

Antonescu Mihály: Emlékszik-e a tanu arra, hogy tájékoztattam a fegyverszüneti tapogatózásokról? Maniu: Ellenkezőleg. Eppen én voltam az, aki tájékoztattam a kairói tárgyalásokról.

Maniu ezután bevallja, hogy augusztus 23-án, a fegyverszünet napján sem a királyi palotában, sem Antonescunál nem volt és csak a következő nap reggelén értesült az eseményekről.

Bolaceanu Popescu védtelen nyíltan felteszi a kérdést Maniunak: — Vajon Antonescunak a legionistákval való együttműködését nem magyarázza e meg az a körülmény, hogy más pártok is együttműködtek ezekkel? (A védő a Maniu és Codreanu közötti paktumra céloz.)

Maniu: Nem. 1940-ben a legionisták már az ország vezetésében voltak érdekelték, míg az 1937. évi együttműködés csak választási jelleggel bírt.

Vallomása után Maniu odament a vádlottakhoz és kézsorítással bucsuzott el tőlük.

Stoican népbíróság vezetőügyész vádbeszéde

Hétfőn délelőtt került sor a perbeszéd elmondására. A közönség zsufoltságig megtöltötte a tárgyalótermet, amikor Stoican népbírósági vezetőügyész szóásra emelkedett, hogy elmondja vádbeszédét: — Amikor ezeknek a vádlottak padján ülök és a világtörténelemben párjukat ritkító gonosztevőknek és tömeggyilkosoknak tebeiket sorolom fel, tulajdonképpen egyetlen kijelentéssel is jellemezhetném azt, amiért ezek legsúlyosabb megbüntetésére elengedhetetlen. A Nürnbergben most ügyük tárgyalására bírják elé állított vádlottaknak szolgálatában, sőt sok esetben azok tevékenységét gonoszságban még felülmutatva, Antonescu és társai a leghitványabb megcsufolóivá váltak az emberiség érzésének és ép észszel felfoghatatlan, hogy ezek az ember” nevet viselhetők valaha egy társadalmi közösségben.

Antonescu Mihai, a marsall hű segítőtársa, 1941 július 7-én kiadott rendelkezésében a deportálásokra vonatkozólag ki-mondja, hogy a „nemkívánatos elemek tömegével deportálándók” és nem törődik azzal, hogy a könyörtelenség, a sortűz és a halálra kényszerítés után a történelem a parancskiadókát barbároknak fogja tekinteni. Cernovicban 1941 október 5-én a már súlyosan ölték Calofescu nevű tábornok-véreb tíz nap alatt dobatta a Dnyeszteren túlra a „nemkívánatosokat”

és hivány szolgálókkal jelentette ezt Bukaresztbe: — Marsallom! Bukovina az ön birtoka, ahol én alázatos jószágkormányzóként vakon hajtom végre az ön bölcs parancsait...”

Sztratégiai okokra hivatkoznak ezek a hatalmuk teljében és a szuronyok árnyékában gögöcsen és felelőtlenül intézkedő tömeggyilkosok és megkérdem: egyetlen éjszakán 26 ezer cigányt sztratégiai okokból kellett gyűlöszörök elé állítani és sztratégiai okokból volt-e a harasmillióknak szükségük arra, hogy 315 ezer 641 embert deportáljanak az általuk bitortolt szovjet területekre, a kik közül 271.792 ember ottpusztult.

Az antifasiszta harcosokat, néppünk legjobbjait, a szabadságon, dolat képviselőit: akik érezték és tudták, hogy milyen katasztrófába sodorja ez az elvakult és hazaáruló politika az országot. 1941 február 12-én kelt rendelkezéssel Targu-Jiu-ba zárattja Antonescu és kormánya és sorban pusztulnak el az igazi hazafiak: Filimon Sarbut megölik, Georgescut a sziguranca börtönében kinezik halálra, Grozeat 1943 február 14-én végzik ki, Elena Pavel az Antonescu-hőherok kezei között leheli ki lelkét és Bernat An-

— Rengeteg vádpont van a vádlottakban, közöttük legsúlyosabb a hazaárulás vádjá. Meg kell azonban említeni, hogy nem Antonescu Ion az egyetlen aki az 1940—1944 közötti eseményeket előidézte, hanem háta mögött ott állottak a régi politikai pártok képviselői, akiknek segítségével nélkül nem követhették volna el mindazokat a bűnöket, amelyeket elkövettek.

A védő rámutatott arra, hogy ezek a történelmi pártok egyrészt együttműködtek Antonescuvval, részben emlékiratokat intéztek a kormányhoz, hogy ezzel alibit szerezzenek a maguk számára.

Eugen Ionescu, Antonescu Mihai védője hangoztatta, hogy ahogyan a németországi régi politikai pártok elősegítették Hitler hatalomrajutását, úgy Romániában is a Nemzeti Parasztpárt és Liberális párt elősegítette az Antonescu rendszer hatalomrajutását. A két régi párt erkölcsi támogatása nélkül nem lehetett elképzelni az Antonescu-rendszert uralomra jöttét és így annak következményeit sem — fejezte be szavait a védő.

Corso Mozi
Telefon 23-84
Előadások: 8, 5, 7
VIVIANNE ROMANCE
legújabb és legszeb filmje a
szent tűz
Magyar felirattal

Hirdessen a „J.övő”-ben

ALBERT PISTA, a híres pesti cigányprimás
és jazz zenekara f. hó 15-én szerdától a
Hacoach-Sparta klub
ujjonnan berendezett kerthelyiségében játszik minden este 8 órától. (2212)

egyetlen magyar feliratu filmje

Szent tűz

Corso Mozgóban Viviane Romance

Hirek

— AZ ARADI POLGÁRI JÓTÉKONY NÖGYLET május hó 18-án, szombaton délután 6 órakor a Minorita Kultúrház földszinti kistermében tartja meg rendes évi közgyűlést, melyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívja az elnökség. A közgyűlés sorrendje: 1. Elnöki megnyitó, 2. Hitelesítők megnevezése, 3. Titkári jelentés 1945-ről, 4. A pénztáros jelentése, 5. A számvizsgáló bizottság jelentése, 6. Az 1946. évi költségelőirányzat, 7. Új tisztikar megválasztása, 8. Esetleges indítványok.

— AZ ARADI IPARKAMARA FELHÍVÁSA AZ ADMINISZTRÁTOROKHOZ, ELLENŐRÖKHÖZ. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara felhívja az összes városi és megyei adminisztrátorokat és felügyelőket, hogy május 19-én déli 11 órakor jelentkezzenek a kamara épületében, Gheorghe Lazar-ucca 40. és hozzák magukkal fizetési kimutatásaikat. Ezen a megbeszélésen kerül napirendre a minisztérium áprilisban kelt 882 számú rendelkezése.

— "SOLIDARITATEA" fogyasztási szövetkezet folyó hó 15-től megkezdte a tagsági könyvek felülvizsgálását valamint a folyó hó március 24-iki közgyűlés határozata értelmében az alapítók felelősségét, a múlt évi osztalék a tőkéhez lesz csatolva. Részletes felvilágosításokat a beiratkozási irodában, Str. Eminescu 2. II. emelet adnak, ugyanott történik az ideiglenes bevásárlási könyvek becserelése, 2225

— A TIMISOARAI "HAZAMIR" DALÁRDA HANGVERSENYE a Városi Színházban 1946 május hó 19-én délelőtt fél tíz órakor a Cionista Szervezet rendezésében. Jegyek szíveségből Mignon cukorka üzletben, Corso mozi mellett.

— A ZSIDÓ VILÁGKONGRESSZUS SZUS felkéri az érdekelteket, hogy a dossziókat haladéktalanul pénztétek adják le, mivelhogy az akció lezárul.

— SZERDÁN KENYÉRKIOSZTÁS A 203-AS JEGYRE. Holnap szerdán rendes kenyérikiosztás lesz az ellátatlanok számára a 203-as bon ellenében. Az élelmezési hivatal felhívja a közönséget, hogy aki nem váltotta ki az elmúlt szombati kenyérét, az a 203-as bonját, vagy általában az elmaradt bonokat sem misítse meg.

— FELHÍVÁS A VADÁSZI ÉS ERDŐHEGYI MNSZ SZERVEZETEKHEZ. Kérjük az erdőhegyi és vadászati szervezeteket, hogy a nap tára átvétele végett központi szék házukban I. Vulcan, ucca jelentkezzenek.

ECONOMATUL MESERIASI-LOR PATRONI No. 1 közli, hogy f. év április hóra rezie fejében könyvenként Lei 2800 fizetendő május 18-ig. Egyben felkéri tagjait, hogy a második textilkiosztásra alkalmazottak Lei 50.000-t, míg a második cipőkiosztásra Lei 160.000 (azok, akiknek családjuk van) mielőbb fizessenek be. Az alatt felsorolt könyvecskékre még a f. év március hóra vonatkozó Lei 2800 rezie és Lei 1300 árdifferencia sem lett be fizetve. Felkérjük, hogy a 9, 21, 22, 23, 30, 35, 37, 47, 48, 58, 68, 76, 77, 83, 86, 94, 97, 114, 130, 131, 135, 144, 146, 148, 149, 155, 162, 174, 175, 184, 185, 187, 197, 211, 226, 244, 250, 251, 262, 279, 286, 294, 304, 305, 306, 307 és 316 sz. alatt bejegyzett cégek azonnal intézkedjenek hátraléknak kiegyenlítése iránt, mert ezek alkalmazottait a mai naptól kezdődően nem szolgáljuk ki.

Nemkülönben kérjük a felemelt forgatókőre f. hó 15-ig a befizetéseket okvetlenül teljesíteni. A vezetőség. 2223

Gépirótfolyam

a legjobb 10 ujjas rendszerrel a leg rövidebb idő alatt megtanulhat gépeln

"TRIUMPH"

Arad, Eminescu ucca 14 szám. Telefon 27-86. 2224

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Arad Bul. Regina Maria 13. PRESA DEMOCRATA

Nincs változás az üzletek zárórájában

Különböző hírek kerültek forgalomba a városban az üzletek zárórájának megváltozásáról és bizonyos műhelyek munkaidejének új beosztásáról. A munkaügyi felügyelőségtől nyert értesülés szerint semmiféle változás e tekintetben nem történt. Az új zárórát és bizonyos munkaidő-beosztások megváltoztatását illetően az illetékes bizottság határozata értelmében történt ugyan előterjesztés a minisztériumhoz, válasz azonban még nem érkezett és a minisztérium jóváhagyásának nyilvánossághozataláig úgy az üzletek zárórája, mint az egyéb, érvényben lévő munkaidő-beosztások nem változnak.

Távollétében 3 hónapi fogházra ítélték a rádiók eltulajdonításával vádolt Stelian rendőrkezesztort

A károsultakat polgári kéresei benyújtására szólította fel a törvényszék

Az aradi törvényszék tegnap hirdette ki az ítéletét Stelian ion volt aradi rendőrkezesztort bűnügyében. A tárgyalást a múlt héten folytatták le, persze Stelian kezesztort távollétében, mert hiába küldtek neki idézéseket és elővezetési parancsokat, a volt rendőrkezesztort nem tudták előállítani, hogy a bíróság előtt közelebbi felvilágosítást adjon az eltulajdonított rádiókészülékek sorsáról. A bíróság kény-

telen volt közkegyelmet alkalmazni a hivatalos hatalommal való visszaélés vádpontjánál de viszont

bizalommal való visszaélés bűntette címén bűnösnek találta és ezért 3 hónapi fogházra ítélt.

A károsult rádiótulajdonosokat pedig a bíróság felszólította az ítéletben, hogy polgári perorvoslat révén igyekezzenek követelésüknek érvényt szerezni.

A Magyar Népi Szövetség arad megyei szervezete május 19-én tartja megyei közgyűlését

A megyei közgyűlést május 19-én vasárnap délelőtt 9 órakor tartjuk Aradon, a Minorita Kultúrház nagytermében, a „Jövő” 8-i számában közölt tárgysorozattal.

A közgyűlésen megjelennék:

- a megyei intézőbizottság tagjai,
- a megye területén működő minden helyi szervezet elnöke,
- minden megkezdett 200 tag után egy kiküldött, akinek a helyi szervezet intézőbizottsága jelöl ki.

A megjelentek az illető szervezetek meghatalmazó levelével igazolják magukat.

A MEGYEI VEGREHATÓBIZOTTSÁG

A demokrácia szellemének megalapításán

Az aradi Betegsegélyző magyarnyelvű közleménnyel fordul tagjaihoz

A betegsegélyző igazgatóságának alábbi közleménye különös jelentőségű abból a szempontból, hogy ez az első magyar nyelven megfogalmazott közlemény, amit a közintézmény igazgatósága lapunk szerkesztőségéhez eljuttatott.

Időközüljük a betegsegélyző igazgatóságának demokratikus gesztusát, amelyet a közintézmények és a sajtó között oly szükséges együttműködést megkönygít.

bizonyosságát adva egyszersmind annak is, hogy megérti a nemzetiségi együttműködés szellemét, amelyet először dr. Gróza Péter népkormányra vezetett be Romániában. A közlemény ezeket mondja:

A Hivatalos Közlöny 64-ik számában március 16-án megjelent a 171-ik törvények, mely a heti 1 lejese betegsegélyző járulékot felemeli heti 60 lejre március 16-iki hatállyal.

Ennélfogva a munkaadók és vállalatok, akik bérjegyzékek alapján eszközlik a befizetéseket felkérjük, hogy március 16-tól kezdődően nyújtsák be pótbérgyzekeiket a felemelt járulékülönbözetről.

Az áprilisi bérjegyzékekben be foglaltatnak az új járulékok.

Azok a biztosított tagok, akik bélyegben röjják le ezen járulékot, március 16-tól ragasszák be a 60 lejese bélyegyet a multa vonatkozólag továbbra is az 1 lejese bélyeg ragasztandó.

Az új bélyegek előállítása folyamatban van és a legrövidebb időn belül kerülnek forgalomba.

A munkaadókat és vállalatokat felkérjük, hogy az áprilisi jegyzék benyújtásával hozzanak magukkal egy doszárt bérjegyzékük megőrzésére. — Igazgatóság?.

Mit kell tudni a lakónak és házigazdának az új lakbérleti törvénnyel kapcsolatban

Az új lakbérleti törvény most már megjelent a Hivatalos Lapban és annak gyakorlati megvalósítása már folyamatban van. A törvény intézkedéseivel kapcsolatban mindenkinek érdeke, hogy a saját helyzetét tisztán lássa, ezért ismeretjük az alábbiakban a törvény gyakorlatilag fontos pontjait.

Minden szóban vagy írásban kötött lakbér szerződés 1948. április 23-ig meghosszabbítható. Kivételt képeznek azok a szerződések, melyek állam, megye, község vagy más közintézmény tulajdonát képező ingat-

lanban bérelt helyiségre vonatkoznak, melyekben kereskedelmet vagy ipart folytatnak. Kivételesen azonban a szerződés meghosszabbítását élvezik azok a kereskedők, akiknek 1945-46 évre megállapított adóalapja nem haladja meg az 500.000 leit, valamint kereskedők, akik 1945-46 évben az egyenes adóra vonatkozó törvény 31. paragrafusa, 6. pontja értelmében voltak megadózottak. Nem lesznek meghosszabbítva azon szerződések, melyek a Szovjet állam tulajdonát képező ingatlanokra vonatkoznak, valamint azok sem,

melyek a munkaszerződés kiegészítő részei.

Az 1946. április 23-1947. április 23-ig időre megállapított lakbér, az 1945 évre megállapított házbér több szöröse; 1. nyugdíjasok, köztisztviselők, munkások, magántisztviselők, akik a kollektív szerződés szerint vannak inkadrálva, szindikátusba tömörült írók, újságírók, művészek, a bér kétszeresét. 2. magántisztviselők, szabadfoglalkozásúak, műhelytulajdonos mesterek, a bér háromszorosát. 3. kereskedők, iparosok az ötszörösét fizetik. 4. műhelyek, melyekben nem foglalkoztatnak ötnél több munkást, vagy 5 lóerős motor erővel dolgoznak, az ötszörösét fizetik a tavalyi bérnek. 5. üzletek, rak táruk és általában kereskedelmi vagy ipari vállalatok által bérelt helyiségek béremelési kulcsa 5, ha az 1945-46 évre megállapított adóalap nem haladja meg a 2.500.000 leit. Ez a koeficiens 50 százalékkal emelendő, ha az adóalap nem haladja meg a 4 milliót és megkétszereződik, ha az adóalap 4 milliónál nagyobb. 6. Az ipari berendezésekkel együtt bérelt ingatlanok bére elutok, strandok, szállodák részére a tavalyi bér 1,5-szöröse, luxusüzletek és helyiségek a tavalyi bér huszszorosát fizetik.

A bérlő köteles a szerződés illetékeinek felét megfizetni, valamint a vízdíjat, szemétdíjat és az ingatlanra kivetett összes illetékeket egészben.

A bérszerződésekből előállott keresetűk, tekintet nélkül a bérösszegére, a bírósághoz hatáskörébe tartoznak. Az 1947-48 évre vonatkozó béreket minisztériumi határozattal fogják megállapítani.

Apróhirdetés

- KERESEK 40-50 éves, intelligens, jó megjelenésű, megbízható hávezetőt, aki üzletben járjon. Ajánlatokat „Vidékre” jelígre a kiadóhoz. 4474
- JEGSZERÉNY, egyajtós, eladó. Geiler, Graniceriu 18. 4476
- BECSULETÉS mindenest vagy bejárónót keresek. Farkas Str. Coshuc 13. 4457
- NEM modern ebédliábor, konyhalutor, 1 íróasztal, 1 ágyszodrony sürgősen eladó. Coshuc 48, apart. 8. 4458
- FAFSZTEGAPAD eladó. Mosóczy-telep, Trianon-ucca 44. 4467
- ÖSSZEKÖTŐ belföldi perzsaszőnyveg, ebédli-kamirtura kerti szék eladó. P. Mihail Viteazul 14, udvarban, emelet. 4468
- I-A MINOSÉGU teljesen új acél, „litni” (nyüst) eladó. Érdeklődni lehet Bul. Regina Maria 18, ap. 5.
- VEGYESKERESKEDÉSI iparigazolmányomat bérbeadnám, vagy átadnám. Érdeklődni Czako Ferencnél. Ep. Ciogariu 7. 4439
- SZOBAFESTÉST, épület- és bútormázolást napi áron, prima anyagból, elsőrendű kivitelezésben vállal Czako Ferenc, Ep. Ciogariu 7.
- BUDAPESTRE utazom. Megbízásokat elvállalok. Cim: „Olympikon” utazási irodában Arad, Bra-tianu u. 2-4. Telef. 20-40. 4471
- HÖLGYEIMI Gyermekruhákat elegáns kivitelben és gyorsan csakis „Olga” szalon készit. Avram Iancu-ter 9. 4472
- GYFRMEKRUA varroda tanulókat alkalmaz. Avram Iancu-ter 9. 4473
- ALKALMAZOK tökéletes tudású fehéreneművarró segédet. Cim a kiadóban. 4478
- ÁGYHUZAT garnitúra len, damaszt, új állapotban, eladó. Strada Badea Car-fan 45. 4471
- KISERŐ kerestetik világtalan öreg urhoz napi néhány órára! jelentkezés délelőtt. Costache Negru ucca 7.
- ANTIK íróasztal, ág és Kredenc eladó. Str. Martisor 4. Viadukt mellett. Róth fatelen mögött. 4474
- KÜLÖNBÉJÁRTATU szobát keresek Ujara-don vagy Zsigmondházán. Cimeket a kiadóhoz.
- JÓFRKÖLCSÜ fő tanulókat felvétetik. Krausz, vízvezetékész és bádogos. Dr. Ioan Petran-ucca 2. 4483
- ORTH ANTAL elvesztette pénztárcáját okmányokkal Kísszentmiklóstól az új aradi hidig terjedő úton. Megtalál adja át a kiadóban. 4469
- HUSZNOT literes lábos eladó. Ionei Ciordas 18, Sága. 4474